
STRESZCZENIE

Przedmiotem pracy jest analiza – z uwzględnieniem tła prawnoporównawczego – regulacji prawnej ochrony dobra publicznego (własności publicznej), która jest od dawna przedmiotem zainteresowania ustawodawców państw europejskich, w tym także ustawodawcy krajowego. W płaszczyznach gospodarczej i prawnej współlistnieją w tej sferze w Europie różne i o różnym natężeniu metody regulacyjne (o charakterze publicznoprawnym i prywatnoprawnym) zarządu majątkiem państwa i reprezentacji interesów państwa (Skarbu Państwa) na gruncie prawnoprocesowym.

Celem pracy jest ocena pod kątem teoretycznoprawnym Prokuratorii Generalnej RP jako przedstawiciela ustawowego (instytucjonalnego) państwa (Skarbu Państwa) w sferze prawnoprocesowej, w tym ustalenie, czy w czasach europeizacji krajowy model reprezentacji i ochrony majątku państwa odpowiada wymogom efektywnego działania.

Przybliżenie instytucji Prokuratorii Generalnej RP jako instytucjonalnego zastępcy prawnoprocesowego (przedstawiciela ustawowego) wymagało zbadania natury prawnej Prokuratorii Generalnej RP, w tym poprzez zrelacjonowanie tła historycznego i porównawczego, a także – przedstawienie konstrukcji Prokuratorii Generalnej RP *de lege lata* z podkreśleniem nowych cech tej instytucji w porównaniu z jej poprzednikami. Zbadano także naturę prawną Skarbu Państwa (fiskusa) i jego relacje do Prokuratorii Generalnej RP, gdyż między instytucją Prokuratorii Generalnej i instytucją Skarbu Państwa występuje tzw. sprzężenie zwrotne. Pojęcie Skarbu Państwa poddano badaniu na gruncie Kodeksu cywilnego (art. 33) i ustaw szczegółowych. Istotne znaczenie w tym zakresie ma odpowiedź na pytanie o zasadność (prawidłowość) konstrukcji Skarbu Państwa traktowanego na ogół w doktrynie jako osoba prawna prawa prywatnego, której reprezentantem w obszarze sądowno-legislacyjnym jest Prokuratoria Generalna RP jako doradca prawny oraz instytucjonalno-procesowy zastępca prawny.

Przeprowadzone badania pozwoliły na pozytywną weryfikację hipotez badawczych. Wstępna dogmatyczna ocena konstrukcji Skarbu Państwa jako osoby prawnej oraz Prokuratorii Generalnej RP jako przedstawiciela instytucjonalno-procesowego (adwokata państwa) o funkcjach nie tylko zastępcy procesowego, lecz także opiniodawczo-doradczych zasługuje na aprobatę, w szczególności w zakresie efektywnej realizacji ochrony prawnej państwa i jego majątku

w obrocie prawnym. Prokuratoria Generalna RP, zgodnie z tradycją i rodowodem instytucji prokuraturii, może jako przedstawiciel ustawowy (instytucjonalny) reprezentować państwo w obrocie prawnym, doradzać mu i chronić cały jego majątek, a przy tym czynić to w sposób przejrzysty i efektywny, podobnie jak w innych państwach europejskich (np. w Austrii).